

หลักสูตรวิชาโท
สาขาวิชาศาสนา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2552)

1. ชื่อหลักสูตร

หลักสูตรวิชาโท สาขาวิชาศาสนา
Minor Program in Religious Studies

2. ชื่อปริญญา

-

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ภาควิชาปรัชญา
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

(1) เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับศาสนาต่างๆ อย่างลึกซึ้ง มีความเข้าใจและตระหนักถึง ความสำคัญของแต่ละศาสนา

(2) เพื่อให้ นักศึกษาเข้าใจความหมายและบทบาทของศาสนาที่มีต่อสังคมอันจะเป็นพื้นฐานที่มั่นคงในการจรจรโลงสันติสุขให้แก่ตนเอง หมู่คณะ และสังคม

5. กำหนดการเปิดสอน

ปีการศึกษา 2552 เป็นต้นไป

6. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาต้องเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2540 ข้อ 7

7. การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

การคัดเลือกผู้เข้าศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาชั้นอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือการคัดเลือกตามวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย

8. ระบบการศึกษา

การศึกษาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ใช้ระบบทวิภาค โดยแบ่งเวลาการศึกษาในปีหนึ่งๆ เป็นสองภาค การศึกษาปกติ ซึ่งเป็นภาคการศึกษาที่บังคับ คือภาคหนึ่งและภาคสอง ภาคการศึกษาหนึ่งๆ มีระยะเวลาสิบหก สัปดาห์และอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้ โดยใช้เวลาการศึกษาไม่น้อยกว่าหกสัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคการศึกษาปกติ

การคิดหน่วยกิตของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นดังนี้

1. วิชาบรรยาย (ภาคทฤษฎี) 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
2. วิชาฝึกหรือทดลอง (ภาคปฏิบัติ) 2 หรือ 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
3. การฝึกงานหรือฝึกภาคสนาม (ภาคฝึกงานอาชีพ) ใช้เวลาฝึก 3-6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาค การศึกษาปกติรวม 45-90 ชั่วโมง มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
4. Special Project นักศึกษาใช้เวลาฝึกปฏิบัติ (ภายใต้การควบคุมของอาจารย์) 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอด ภาคการศึกษาปกติรวม 45 ชั่วโมง มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

9. ระยะเวลาการศึกษา

หลักสูตรชั้นปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในภาคปกติเป็นหลักสูตร 4 ปี นักศึกษาจะต้องใช้ เวลาในการศึกษาอย่างมากไม่เกิน 7 ปีการศึกษา และใช้เวลาศึกษาอย่างน้อย 7 ภาคการศึกษาปกติ

10. การลงทะเบียนเรียน

การลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษาให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วย การศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2540 ข้อ 10

11. การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา

เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ.2540 ข้อ 11, 12, 13, 14, 15 และ 22

การวัดผลการศึกษาแบ่งเป็น 8 ระดับ มีชื่อและค่าระดับต่อหนึ่งหน่วยกิต ดังนี้

ระดับ	A	B+	B	C+	C	D+	D	F
ค่าระดับ	4.0	3.5	3.0	2.5	2.0	1.5	1.0	0

12. งบประมาณ

ใช้งบประมาณตามที่ได้เสนอขอไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 10 และที่จะขอเป็นรายปี

13. หลักสูตร

13.1 โครงสร้างและองค์ประกอบหลักสูตร

นักศึกษาผู้ประสงค์จะศึกษาวิชาศาสนาเป็นวิชาโท ต้องศึกษารายวิชาเฉพาะของสาขาวิชาโทศาสนาไม่น้อยกว่า 8 วิชา รวม 24 หน่วยกิต โดยศึกษารายวิชาต่างๆ ตามโครงสร้างองค์ประกอบ และข้อกำหนดของหลักสูตร ดังนี้

1. วิชาบังคับ	15	หน่วยกิต
2. วิชาเลือก	9	หน่วยกิต

13.2 ข้อกำหนดของหลักสูตร

นักศึกษาผู้ประสงค์จะศึกษาวิชาศาสนาเป็นวิชาโทต้องศึกษารายวิชาเฉพาะของสาขาวิชาโทศาสนาไม่น้อยกว่า 8 รายวิชา รวม 24 หน่วยกิต ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. นักศึกษาต้องศึกษารายวิชาบังคับของวิชาเฉพาะด้าน 5 รายวิชา รวม 15 หน่วยกิต ดังต่อไปนี้คือ

ศน.212 พุทธศาสนาเถรวาท	3	หน่วยกิต
RE212 Theravada Buddhism		
ศน.251 ประวัติศาสตร์ศาสนา	3	หน่วยกิต
RE251 History of Religion		
ศน.371 ศาสนากับสังคมปัจจุบัน	3	หน่วยกิต
RE371 Religions and Contemporary Society		
ศน.491 สัมมนาศาสนา	3	หน่วยกิต
RE491 Seminar in Religions		
ปร.367 ปรัชญาศาสนา	3	หน่วยกิต
PH367 Philosophy of Religion		

2. นักศึกษาต้องเลือกศึกษาอีก 3 รายวิชา รวม 9 หน่วยกิต จากรายวิชาอื่นๆ ในสาขาวิชาโทศาสนา นอกจากนั้นยังสามารถเลือกศึกษาวิชาดังต่อไปนี้ด้วยก็ได้

ปร.378 ปรัชญามหายาน	3	หน่วยกิต
PH378 Mahayana Philosophy		
สว.349 สังคมวิทยาศาสนา	3	หน่วยกิต
SO 349 Sociology of Religion		

หมายเหตุ สำหรับนักศึกษาที่ศึกษาวิชา ปร.378 และ สว.349 เป็นวิชาเลือกในหลักสูตรวิชาเอกอื่นแล้ว ให้เลือกศึกษาวิชาอื่นของสาขาวิชาโทศาสนาให้มีหน่วยกิตรวม 24 หน่วยกิต ตามหลักสูตร

13.3 หลักเกณฑ์การให้รหัสวิชาในหลักสูตร

รายวิชาที่จะเปิดสอนในหลักสูตรวิชาโท สาขาวิชาศาสนา ประกอบด้วยอักษรย่อ 2 ตำแหน่ง และตัวเลข 3 ตำแหน่ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. อักษรย่อหน้าตัวเลขในหลักสูตรวิชาโท สาขาวิชาศาสนา มีความหมาย ดังนี้
  - ศน. เป็นรายวิชาที่จัดสอนโดย ภาควิชาปรัชญา
  - RE เป็นรายวิชาที่จัดสอนโดย ภาควิชาปรัชญา
2. ตัวเลข 3 ตำแหน่งในรายวิชาหลักสูตรวิชาโท สาขาวิชาศาสนา มีความหมาย ดังนี้

เลขหลักหน่วย

- เลข 1 - 5 หมายถึง วิชาบังคับ
- เลข 6 - 9 หมายถึง วิชาเลือก

เลขหลักสิบ

- เลข 1 - 2 หมายถึง วิชาเกี่ยวกับพุทธศาสนา
- เลข 3 หมายถึง วิชาเกี่ยวกับศาสนาอื่นๆ
- เลข 4 หมายถึง วิชาเกี่ยวกับศาสนาเปรียบเทียบ
- เลข 5 หมายถึง วิชาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ศาสนา
- เลข 6 - 7 หมายถึง วิชาเกี่ยวกับศาสนาเชิงประยุกต์
- เลข 8 หมายถึง วิชาเกี่ยวกับพุทธศาสนาภาคปฏิบัติ
- เลข 9 หมายถึง วิชาเกี่ยวกับหัวข้อเฉพาะทางศาสนาและสัมมนา

เลขหลักร้อย

- เลข 2 หมายถึง วิชาการระดับต้น
- เลข 3 หมายถึง วิชาการระดับกลาง
- เลข 4 หมายถึง วิชาการระดับสูง

13.4 รายวิชาในหลักสูตร

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง)
ศน.212	พุทธศาสนาเถรวาท	3(3-0-6)
RE212	Theravada Buddhism	
ศน.213	พุทธศาสนามหายาน	3(3-0-6)
RE213	Mahayana Buddhism	
ศน.233	ลัทธิและศาสนาต่างๆ ของโลก	3(3-0-6)
RE233	World Religious Doctrines	
ศน.234	ศาสนาคริสต์	3(3-0-6)
RE234	Christianity	
ศน.235	ศาสนาอิสลาม	3(3-0-6)
RE235	Islam	

ศน.251 ประวัติศาสตร์ศาสนา	3(3-0-6)
RE251 History of Religions	
ศน.266 ศาสนาเชิงจิตวิทยา	3(3-0-6)
RE266 Psychological Aspects of Religions	
ศน.286 กรรณฐานแนวพุทธ	3(2-3-4)
RE286 Buddhist Meditation	
ศน.327 แนวคิดและขบวนการใหม่ๆ ทางพุทธศาสนาในประเทศไทย	3(3-0-6)
RE327 New Buddhist Concepts and Movements in Thailand	
ศน.333 สตรีในศาสนาต่างๆ	3(3-0-6)
RE333 Women in Religions	
ศน.334 ศาสนากับสิ่งแวดล้อม	3(3-0-6)
RE334 Religions and Environment	
ศน.335 ศาสนากับการศึกษา	3(3-0-6)
RE335 Religions and Education	
ศน.336 ศาสนากับวัฒนธรรม	3(3-0-6)
RE336 Religions and Culture	
ศน.367 ศาสนากับศาสตร์ต่างๆ	3(3-0-6)
RE367 Religions and Sciences	
ศน.371 ศาสนากับสังคมปัจจุบัน	3(3-0-6)
RE371 Religions and Contemporary Society	
ศน.399 หัวข้อเฉพาะเกี่ยวกับศาสนา	3(3-0-6)
RE399 Special Topics in Religions	
ศน.433 ศาสนากับจริยศาสตร์	3(3-0-6)
RE433 Religions and Ethics	
ศน.491 สัมมนาศาสนา	3(3-0-6)
RE491 Seminar in Religions	

13.5 แผนการศึกษา

ปีการศึกษาที่ 1

ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 2	
ศึกษาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย		ศึกษาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย	
รวม	0 หน่วยกิต	รวม	0 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 2

ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 2	
ศน.251 ประวัติศาสตร์ศาสนา	3 หน่วยกิต	ศน.212 พุทธศาสนาเถรวาท	3 หน่วยกิต
วิชาบังคับเลือก	3 หน่วยกิต	วิชาบังคับเลือก	3 หน่วยกิต
รวม	6 หน่วยกิต	รวม	6 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 3

ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 2	
วิชาบังคับเลือก	3 หน่วยกิต	ปร.367 ปรัชญาศาสนา	3 หน่วยกิต
		ศน.371 ศาสนากับสังคมปัจจุบัน	3 หน่วยกิต
รวม	3 หน่วยกิต	รวม	6 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 4

ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 2	
ศน.491 สัมมนาศาสนา	3 หน่วยกิต	-	
รวม	3 หน่วยกิต	รวม	0 หน่วยกิต

13.6 คำอธิบายรายวิชา

13.6.1 วิชาบังคับ

ศน212 พุทธศาสนาเถรวาท

3 (3-0-6)

RE212 Theravada Buddhism

ความเป็นมา ลักษณะสำคัญ และหลักคำสอนของพุทธศาสนานิกายเถรวาท ตลอดจนการแผ่ขยายของพุทธศาสนาเถรวาทจากประเทศอินเดียไปสู่ดินแดนต่างๆ

The history of Theravada Buddhism, its characteristics, doctrines and its expansion from India to other regions.

ศน251 ประวัติศาสตร์ศาสนา

3 (3-0-6)

RE251 History of Religions

ความเป็นมาและรูปแบบของศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเอกลักษณ์ของศาสนาสาทุก แต่ละศาสนาที่สำคัญในปัจจุบัน คือ ศาสนาฮินดู พุทธ คริสต์ อิสลาม

The history and forms of world religions, especially the different traditions and characteristics of Hinduism, Buddhism, Christianity and Islam.

ศน371 ศาสนากับสังคมปัจจุบัน

3 (3-0-6)

RE371 Religions and Contemporary Society

ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับสังคม พิจารณาสถานะ บทบาทและปัญหาทางศาสนา ที่เกี่ยวข้องกับสังคมปัจจุบัน

The relation between religion and society, with particular emphasis on religious roles, status and problems in contemporary society.

ศน491 สัมมนาศาสนา

3 (3-0-6)

RE491 Seminar in Religions

วิชาบังคับก่อน : สอบได้ ศน.371 หรือ ได้รับอนุมัติจากผู้บรรยาย

สัมมนาประเด็นปัญหา และข้ออภิปรายทางสังคมที่เกี่ยวกับศาสนา ซึ่งอยู่ในความสนใจของสังคมโดยประยุกต์และเชื่อมโยงให้เห็นความเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตมนุษย์ และความเปลี่ยนแปลงของสังคม

Prerequisite: RE371 or with permission of the instructor

A seminar on religious issues with the aim of examining the application of religious concepts to controversial issues in everyday life.

13.6.2 วิชาเลือก

ศน213 พุทธศาสนamahayan

3 (3-0-6)

RE213 Mahayana Buddhism

ความเป็นมา ลักษณะสำคัญ และหลักคำสอนของพุทธศาสนานิกายมหายาน ตลอดจนการแผ่ขยายของพุทธศาสนาเถรวาทจากประเทศอินเดียไปสู่ดินแดนต่างๆ

The history of Mahayana Buddhism, its characteristics, doctrines and its expansion from India to other regions.

ศน233 ลัทธิและศาสนาต่างๆ ของโลก

3 (3-0-6)

RE233 World Religious Doctrines

แนวความคิด หลักคำสอน และข้อปฏิบัติของลัทธิศาสนาต่างๆ ได้แก่ ฮินดู โซโรอัสเตอร์ ขงจื้อ และเต๋า ตลอดจนอิทธิพลของลัทธิศาสนาต่างๆ ต่อสภาพสังคมในปัจจุบัน

Concepts, doctrines and practices of various religions such as Hinduism, Zoroastrianism, Confucianism and Taoism, together with influences of these religions upon contemporary society.

ศน234 ศาสนาคริสต์

3 (3-0-6)

RE234 Christianity

แนวความคิดที่สำคัญของศาสนาคริสต์ วิวัฒนาการของศาสนาคริสต์นิกายต่างๆ อิทธิพลของศาสนาคริสต์ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

Prominent concepts, evolution and influence of Christianity in all aspects.

ศน235 ศาสนาอิสลาม

3 (3-0-6)

RE235 Islam

หลักคำสอน พิธีกรรม คัมภีร์ และวิวัฒนาการของนิกายต่างๆ ตลอดจนพิจารณาอิทธิพลของศาสนาอิสลามที่มีต่อประเทศที่นับถือศาสนา

An examination of Islamic doctrines, rites, scriptures, sects and their influences on Islamic countries.

ศน266 ศาสนาเชิงจิตวิทยา

3 (3-0-6)

RE266 Psychological Aspects of Religions

ปรากฏการณ์ทางศาสนาที่มีความสัมพันธ์กับจิตวิทยา และศึกษาทฤษฎีทางศาสนาของนักจิตวิทยาที่สำคัญ อันได้แก่ فروยด์ ยุง ฟรอมม์ และเจมส์

Religious phenomena relating to psychology and religious theories of prominent psychologists such as Freud, Jung, Fromm and James.

ศน286 กรรณฐานแนวพุทธ

3(2-3-4)

RE286 Buddhist Meditation

หลักการแห่งกรรณฐานทั้งแบบสมถะและวิปัสสนา ศึกษาแนวปฏิบัติของสำนักต่างๆ ในปัจจุบัน และการฝึกสมาธิที่สามารถประยุกต์ในชีวิตประจำวันโดยเน้นตามแนวอานาปานสติ สติปัฏฐาน

Contemporary methods of meditation: Samatha and Vipassana, and their application to daily life with an emphasis on Anapanasati Satipatthana.

ศน327 แนวคิดและขบวนการใหม่ๆ ทางพุทธศาสนาในประเทศไทย

3 (3-0-6)

RE327 New Buddhist Concepts and Movements in Thailand

แนวคิด ขบวนการใหม่ๆ และนโยบายเผยแผ่พุทธศาสนาในประเทศไทย การก่อตั้งและบทบาทของ มหาวิทยาลัยสงฆ์ การแยกออกเป็นกลุ่มต่างๆ ตลอดจนแนวโน้มในการปฏิรูปศาสนา

New Thai Buddhist concepts and movements, their dissemination, the establishment and roles of Buddhist universities, sectarianism and motives for religious reformation.

ศน333 สตรีในศาสนาต่างๆ

3 (3-0-6)

RE333 Women in Religions

แนวคิดเกี่ยวกับเพศหญิงและผู้หญิงในลัทธิและศาสนาต่างๆ บทบาทของสตรี รวมทั้งสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของสตรีในทางศาสนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

Concepts and doctrines of femininity, women in various faiths and religions, women's religious roles, rights and duty from the past to the present.

ศน334 ศาสนากับสิ่งแวดล้อม

3 (3-0-6)

RE334 Religions and Environment

หลักคำสอนและแนวความคิดทางศาสนาที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์และส่งเสริมสภาพแวดล้อม ตลอดจนความสัมพันธ์ที่ถูกต้องเหมาะสมระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ

Religious concepts and doctrines of environmental conservation and promotion including suitable relations between man and nature.

ศน335 ศาสนากับการศึกษา

3 (3-0-6)

RE335 Religions and Education

วิเคราะห์ ความหมาย จุดหมาย และวิธีการในการจัดการศึกษาในบริบทของศาสนา บทบาทหน้าที่ ตลอดจนอิทธิพลของศาสนาที่มีต่อการศึกษาดังแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

A critical study of the meaning, purpose and methodology of education in the context of religion, and the role, duty and influence of religion on education from the past to the present.

ศน336 ศาสนากับวัฒนธรรม

3 (3-0-6)

RE336 Religions and Culture

ความสำคัญของศาสนาที่มีต่อวัฒนธรรม จารีต และประเพณีต่างๆ เพื่อการเรียนรู้เชิงวัฒนธรรม และมีการศึกษานอกสถานที่

The significance of religion to culture, tradition and custom for cultural education. Includes a field trip.

ศน367 ศาสนากับศาสตร์ต่างๆ

3 (3-0-6)

RE367 Religions and Sciences

ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับศาสตร์ต่างๆ วิเคราะห์ทัศนะของศาสนาต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อวิทยาศาสตร์ จิตวิทยา การเมืองการปกครองและเศรษฐศาสตร์

The relation between religion and science through an analysis of religious concepts which have influenced the thoughts of scientists, psychologists, politicians and economists.

ศน399 หัวข้อเฉพาะเกี่ยวกับศาสนา

3 (3-0-6)

RE399 Special Topics in Religions

หัวข้อเฉพาะเกี่ยวกับพิธีกรรมทางศาสนา เนื้อหาครอบคลุมเรื่องราวเกี่ยวกับพิธีกรรม ทางศาสนา หลักคำสอนทางศาสนา และผู้นำทางศาสนา

An intensive study of special topics, varying each semester depending on students' interests. Possible topics include: religious rites, doctrines, leaders, etc.

ศน433 ศาสนากับจริยศาสตร์

3 (3-0-6)

RE433 Religions and Ethics

ปัญหาพื้นฐานของจริยศาสตร์ ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับความดี ความสุข เสรีภาพ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสังคม มาตรฐานแห่งความประพฤติที่สำคัญ อันจะยังให้เกิดความสงบสุข ทั้งแก่บุคคลและสังคมตามแนวทางของศาสนา

The aim is to discuss some moral issues from religions perspectives. The topics includes some notions such as the good, happiness, freedom, the relationship between individuals and their society as well as criteria for moral judgment of human behavior. All of these notions are to be considered both at the level of individuals and the societal level.